

DN granskar.

Riskkapitalister vill dra sig ur välfärden

Framtiden ser mörk ut för riskkapitalisterna i den svenska välfärden. Lönsamheten halter och hälften av ägarbolagen uppger att den politiska osäkerheten gör dem oroliga för sitt fortsatta ägande. Men att lämna branschen ser ut att bli svårt.

Kristoffer Törnmalin, text
Hans Olsson, text

• Som DN berättade i går har de största bolagen på den svenska välfärdsmarknaden tjänat stora pengar på sin verksamhet samtidigt som de betalat förevinnande lite i skatt. Under flera tasteringsåret hade de fem största bolagen en sammanlagd rörelsevinst på 1,2 miljarder kronor samtidigt som de bara betalade 26 miljoner i skatt.

Av de tio största välfärdsbolagen ligger åtta av riskkapital- eller investentbolag. Bolagen har de senaste åren flyttat fram sina positioner och utgör i dag en stor del av välfärdsmarknaden. Men medierapporteringen om bolagens skatteupplägg har fått såväl regeringen som oppositionen att peka ogillande på bolagen.

DN har i en undersökning frågat ägarbolagen hur de själva bedömer sin framtid på välfärdsmarknaden. Hälften av dem uppger att de inte kommer att expandera sitt ägande så länge som det råder politisk osäkerhet inom området.

– Våra fonder har nyligen genomfört ett antal nyförvärv på den nordiska marknaden, men inget inom välfärdsområdet. I nuläget rå-

der en stor politisk osäkerhet, vilket föreskrår investeringsbeslut inom sektorn, säger Charlotte Lwesson, kommunikationschef på IK Investment partners, ägare till Attendo.

Katarina Janerud, kommunikationschef på Capioligaren Nordic Capital, ger en liknande bild.

– Det är en intressant sektor men det beror naturligtvis också på hur regleringar och marknadsförutsättningarna utvecklas. Till sist beror det naturligtvis också på det individuella bolagets förutsättningar.

Johan Hähnel, kommunikationsansvarig för Wallenbergstyrede EQT, ägare av Academia, ger ett klart besked på om de ska fortsätta investera i välfärden:

– Inte så länge nuvarande politiska osäkerhet råder.

Efter att friskolekommittén presenterade sina slutsatser flera året ställde Socialdemokraterna krav på ett ägarskap på tio år. Det skulle utestänga flera riskkapitalkoncerner vars mål är att sälja vidare bolagen inom fem sex år.

Utredaren Eva Lindström fick ett nytt uppdrag av regeringen: att utreda vilka krav som ska ställas på bolagen i välfärdssektorn. Hon ska vara klar i november och i direktiven till utredningen står att ägarna ska ha ett "långsiktigt och seriöst engagemang".

– Det handlar om att de som inte har förutsättningar att driva den

här verksamheten på ett bra sätt inte ska vara där, säger Eva Lindström.

Debatten om ett tidsbegränsat ägande skrämmar bolagen.

– Den nu diskuterade tidsbegränsningen i ägande gör att riskkapitalfonder troligtvis kommer att avstå från nya investeringar inom välfärdssektorn, säger Katarina Janerud på Nordic Capital.

Två av de åtta ägare som DN har varit i kontakt med säger att de har konkreta planer på att minska sitt ägande inom välfärdssektorn. Frågan är bara hur det skulle gå till rent praktiskt.

Revisionsbyrån Grant Thornton har de senaste åren gjort återkommande rapporter om den privata vård- och omsorgsmarknaden ur ett finansiellt perspektiv. Och enligt dem gör den politiska osäkerheten att välfärdskoncernerna i dag är i stort sett osäljbara till ett rimligt pris.

Deras senaste rapport visar att vård- och omsorgsbranschen fortsatte att växa under 2012 men att tillväxten var betydligt lägre än föregående år. Även lönsamheten har fallit.

Utvecklingen sammanfaller med en allt livligare debatt om välfärdsbolagens möjligheter att plocka ut vinster ur bolagen.

– Kontrollen av privata aktörer har ökat betydligt under senare år och allt tyder på att den fortsätter. Det innebär ökade kostnader för aktörerna, säger Mats Payerlund, chef för corporate finance på Grant Thornton.

Enligt honom har flera av riskkapitalbolagen inom välfärdsområdet sneglat mot börsen för att komma ur sina innehav i välfärdsbolagen.

Fakta. Enkäten

Två av åtta vill minska ägandet

• DN har i en enkät ställt frågor till ägarbolagen. De har svarat på hur de bedömer möjligheten att bedriva verksamhet på den så kallade välfärdsmarknaden i Sverige.

• Hälften av bolagen uppger att den politiska utvecklingen är avgörande för om de ska expandera.
• Två av åtta ägare säger till och med att de har konkreta planer på att minska sitt ägande inom välfärdssektorn.

Utredning pågår

• En ny statlig utredning pågår. I direktiven står det att bolagen ska ha ett "långsiktigt och seriöst engagemang". Resultatet ska presenteras i november.

– I nuläget har de köpare. Tillväxten köpa att tjunga och d past någon kommun att fäta några privat före valet, säger han.

Håkan Tenelius, r chef för intresse Vårdföretagarna, bek ra av storbolagen i vi har försökt sälja – m gång.

– Det har varit svår omöjligt med tanke tiska debatten. Det b ointressant för utländ investera i svensk vår säger Tenelius.

En högt uppsatt käll bolagen menar att d valita med beslut till den politiska debatte

Håkan Tenelius bes flera av de stora bola da på att sitta still i l den kommande man – Man väntar till e att se vad som egen De tänker: vi kan tina ut i fyra år och se om över, säger han.

kristoffer.tornmalin@dn.se
hans.olsson@dn.se

DN i går.

I korthet.

Internaten måste ge mer stöd

• De tre riksinternatsskolorna i Lundsberg, Signarna och Gränna behöver bli bättre på att fånga upp och stötta de elever som riskerar att bli underkända i något ämne. Skolorna behöver också förbättra sitt övergripande kvalitetsarbete, det vill säga följa upp resultat och prioritera insatser efter dem. Det

resultat, och de får varierad undervisning och aktivt lärarstöd.

Det är alltså undervisningen som granskats av Skolinspektionen, inte internaten. Just frågan huruvida internaten ingår i Skolinspektionens tillsyn ligger hos Högsta förvaltningsdomstolen. I höstas stängde inspektionen Lundsberg

Risken stor för algblomning

Risken för algblomningar längs den svenska ostkusten i sommar är stor, enligt en prognos från finska miljöcentralen Syke. Där finns mycket fosfor i vattnet vilket kan gynna blomningen.

– Vi vet sedan SMHI:s provtagningar att överskottet av fosfor finns ändå ned till Skånekusten. Nistan

Tågtrafiken kan börja r

Reparationsarbetet r signalstälverk som ti mellan Uppsala och f avklarad, meddelar T på måndagen släppte tåg förbi på sträckan 04.26 på torsdagen be första passagerartåg – Vi räknar med an